

Zmiany w upadłości konsumenckiej – skutki dla konsumentów i przedsiębiorców

P. Zimmerman

M. Medyński

Radca prawny Piotr Zimmerman, radca prawny Mateusz Medyński, Zimmerman i Wspólnicy sp.k.

27 lipca 2014 roku Senat RP zgłosił poprawki do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze oraz niektórych innych ustaw. Projekt czeka teraz ponowna analiza w Sejmie i w ciągu najbliższych 3 miesięcy można spodziewać się jego uchwalenia. Poprawki są niewielkie, zaś projekt ma ogromne wsparcie wszystkich klubów poselskich oraz aprobatę Prezydenta. Zmiany w upadłości konsumenckiej wpłyną na łatwiejsze jej ogłaszanie i szerszą dostępność, a co za tym idzie zmienią sytuację prawną zarówno dłużników – osób fizycznych nabywających nieruchomości, jak i wierzycieli – deweloperów i właścicieli nieruchomości. Warto przyrzeć się nadchodzącym zmianom.

Wprowadzane zmiany statuują zasadę, że głównym celem postępowania upadłościowego wobec osoby nieprowadzącej działalności gospodarczej jest jej oddłużenie. Interes wierzycieli będzie miał w tym zakresie mniejsze znaczenie. Ogłoszenie upadłości konsumenckiej pozostanie prawem, a nie obowiązkiem konsumenten-

ta, a zatem wierzyciele nie będą mogli o nie wnosić.

Zaproponowane w projekcie zmiany mają na celu redukcję barier w dostępie do tzw. upadłości konsumenckiej. Przede wszystkim liberalizacji ulegną przesłanki ogłoszenia upadłości. Zgodnie z proponowanymi zmianami sąd oddali wniosek o ogłoszenie upadłości, gdy dłużnik doprowadził do swojej niewypłacalności lub istotnie zwiększył jej stopień umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa. Przykładowo niedopuszczalne będzie ogłoszenie upadłości osoby, która wyzbywała się majątku w celu ograniczenia zaspokojenia swoich wierzycieli. Ponadto posiadanie majątku wystarczającego na zaspokojenie kosztów postępowania nie będzie już warunkiem koniecznym ogłoszenia upadłości konsumenckiej. Skarb Państwa tymczasowo pokryje te koszty za dłużnika, który będzie zobowiązany do ich zwrotu w ramach realizacji planu spłat. Co więcej, w szczególnych przypadkach nawet jeżeli wpływy z likwidacji składników majątku upadłego nie wystarczą na pokrycie kosztów postępowania, upadłość nie będzie umarzać, zaś Skarb Państwa może ostatecznie przejąć pokrycie tych kosztów.

Powyższe oznacza, iż konsumenci – dłużnicy deweloperów i firm budowlanych będą mogli łatwiej ogłosić upadłość, a zatem sytuacja wierzycieli będzie mniej korzystna.

Z drugiej strony jednak wprowadzone zostaną obostrzenia mające na celu uniemożliwienie osobom fizycznym prowadzącym indywidualną działalność gospodarczą (a zatem przedsiębiorcom) wykorzystywanie upadłości konsumenckiej jako narzędzia do restrukturyzacji długów gospodarczych. Obecnie wystarczy tylko wyrejestrować działalność i odczekać rok przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości konsumenckiej. Nowe przepisy wprowadzą zakaz ogłoszenia upadłości konsumenckiej wobec osoby, która w ciągu 10 lat przed dniem złożenia wniosku miała obowiązek złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości (co dotyczy tylko przedsiębiorców), a nie uczyniła tego w terminie. W ten sposób konsumentom będzie łatwiej ogłosić upadłość przy jednoczesnym utrudnieniu przedsiębiorcom używania przepisów o upadłości konsumenckiej jako furtki do restrukturyzacji długów związanych z działalnością.

Współpraca PZITB z Bankiem Światowym

Od 2003 roku Bank Światowy prowadzi badania w 189 krajach na całym świecie, zbierając informacje na temat regulacji gospodarczych. Wynikiem tych badań będzie stworzenie raportu, którego celem jest wspieranie reform, które sprawią, że prowadzenie działalności gospodarczej stanie się prostsze. Celem raportu jest także zwrócenie uwagi na różnice między Polską, a innymi krajami. Raport stworzony jest we współpracy ze specjalistami z różnych dziedzin, tym ra-

zem chodzi o dane dotyczące uzyskiwania pozwoleń na budowę. Dlatego Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa zaproszony został przez Bank Światowy do wytypowania po jednym inżynierze lub techniku budowlanym z następujących miast: Białystok, Bydgoszcz, Gorzów Wielkopolski, Kielce, Olsztyn, Poznań, Szczecin i Toruń. Wybrani specjaliści będą uczestniczyć w projekcie odpowiadając na pytania w kwestionariuszu lub osobiście spotykając się z przedstawicielami Banku

Światowego. Pytania obejmują wszelkie procedury wymagane do uzyskania pozwolenia na budowę magazynu do przechowywania towarów (w tym także czas i koszt).

Raport będzie cennym narzędziem dla inwestorów, którzy znajdą w nim informacje na temat warunków prowadzenia działalności w każdym z wybranych miast, a administracja publiczna będzie mogła go wykorzystać jako punkt wyjścia do planów rozwoju lokalnej inicjatywy gospodarczej.